

Dosarul nr. 2r-471/20

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (jud. : M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

DECIZIE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena, reprezentați de avocatul Fediuc Valentin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tarutin Anatolii împotriva lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena cu privire la încasarea rentei anuale în mărime de 7 821,15 lei, începând cu data înregistrării acțiunii 05.09.2016; obligarea părților la stima de vecin, cu excluderea interzicerii de a se folosi de drumul de jos de folosință comună,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2020 prin care s-a respins cererea lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena privind repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cerere de apel declarată de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena și s-a încetat procedura în ordine de apel,

c o n s t a t ă :

La 5 septembrie 2016, Tarutin Anatolii s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către Hudjeev Serghei ulterior concretizată prin care a solicitat încasarea din contul părâtului a daunei în formă de rentă anuală în mărime de 7821,15 lei, începând cu data înregistrării acțiunii - 05 septembrie 2016 până la schimbarea circumstanțelor cu instalarea tehnicii specializate; obligarea părâtului la respect reciproc prin excluderea interzicerii de folosi drumul de jos de folosință comună; încasarea de la părât în folosul reclamantului a taxei de stat în mărime de 465,21 lei, suma de 1000 lei pentru dispunerea efectuării expertizei și suma de 150 lei (pentru cheltuieli de citare).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018 cererea de chemare în judecată depusă de Tarutin Anatolii a fost admisă parțial.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena în beneficiul lui Tarutin Anatolii a sumei de 7821,15 lei cu titlu de rentă ce urmează a fi plătită anual, cu anticipație, începând cu 05 septembrie 2016 până la 05 septembrie 2019 și suma de 1615,21 lei cu titlu de costuri și cheltuieli, în rest cerințele fiind respinse ca nefondate

La 29 noiembrie 2018, Tarutin Anatolii a depus o cerere prin care a solicitat explicarea hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018, și anume dacă reiese din hotărâre încasarea rentei anuale de 7 821,15 lei, după data de 05 septembrie 2018.

La 18 decembrie 2018, Tarutin Anatolii a declarat apel hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 26 noiembrie 2018, solicitând schimbarea hotărârii primei instanțe cu încasarea în folosul apelantului a rentei până la schimbarea pantei acoperișului spre partea proprietarului construcțiilor nelegitime sau până la instalarea unui brandmauer.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 19 aprilie 2019 a fost respinsă cererea reclamantului Tarutin Anatolii cu privire la explicarea dispozitivului hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018.

La 5 iunie 2019, Tarutin Anatolii a înaintat o cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului și modificarea deciziei emise în primă instanță în ceea ce privește încasarea rentei numai până la 05 septembrie 2019; menținerea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea în mod solidar de la Serghei Hudjeev și Elena Hudjeeva în favoarea lui Anatolii Tarutin, renta anuală în suma de 7 821 lei, în total - 23 463,45 lei pentru perioada 5 septembrie 2016 - 5 septembrie 2019; 1615,21 lei pentru costurile și cheltuielile de judecată; a încasa de la debitorii pe rentă Serghei Hudjeev și Elena Hudjeev în favoarea creditorului Anatolii Tarutin, pe viață sau până la schimbarea pantei acoperișului spre proprietarii construcției ilegale, o rentă în avans în sumă de 7 821,16 lei anual, continuând de la 05.09.2019; încasarea taxei de stat în mărime de 349 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2019 s-a admis cererea de apel declarată de Tarutin Anatolii, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018, în partea în care s-a dispus încasarea rentei anuale până la 05 septembrie 2019 și în această parte se adoptă o nouă hotărâre prin care se exclude sintagma ”până la 05 septembrie 2019”.

În rest, hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018 s-a menținut.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena în beneficiul lui Tarutin Anatolii cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în mărime de 349 lei (trei sute patruzeci și nouă lei).

La 3 iunie 2020, Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 noiembrie 2018. Totodată, au solicitat și repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2020 s-a respins cererea lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena privind repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cerere de apel declarată de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena și s-a încetat procedura în ordine de apel.

La 17 iulie 2020, Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena, reprezentați de avocatul Fediuc Valentin, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău 25 iunie 2020 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare, a indicat că, examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în lipsa sa, nefiind citat legal. Corespondența expediată de instanță nu a fost recepționată.

Constatările instanței de apel precum că, a fost citat legal sunt eronate. Semnăturile de pe avizelor de recepție nu le aparțin recurenților și drept urmare nu le recunosc.

Recurenții consideră că, procedura de citare în cadrul instanței de fond nu a fost respectată, iar ca urmare nu au cunoscut despre examinarea cauzei.

Totodată, recurenții au invocat că cererea de repunere în termen a apelului a fost examinată la o altă dată decât cea stabilită de instanță atât în citație cât și pe portarul instanței.

Astfel, instanța de apel a încălcat dreptul la apărarea a apelanților și a îngrădit accesul la justiție, neavând posibilitatea de a participa la judecarea cauzei, de a prezenta probe și de a-și apăra interesele.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 2 iulie 2020.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 17 iulie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Din examinarea actelor anexate la dosar, Colegiul reține următoarea situație de fapt.

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 26 noiembrie 2018.

La pronunțarea dispozitivului pârâții Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena nu au fost prezenți.

La 9 iunie 2020, Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2018.

Art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) a reglementează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Recurenții Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena, declarând apel la 9 iunie 2020, au solicitat repunerea în termenul de atac, relatând că termenul a fost omis deoarece dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în lipsa acestuia, iar instanța de fond nu l-a citat legal, iar despre hotărârea instanței a aflat la 15 mai 2020.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurenților de repunere în termen, precum că nu au cunoscut despre examinarea cauzei în fond, or, din materialele

dosarului se reține că, recurenții recepționează la adresele indicate în cererea de apel, adresă de corespondență care o indică și în cererea de recurs și la care au fost citați în instanța de fond, recepționând corespondența (f.d.37,48, 178,180-181 Vol.I).

Codul de procedură civilă reglementează la art. 102 alin. (6) că citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

La caz, instanța de fond a citat pârâții în repetate rânduri la diverse adrese și anume pentru ședința din 12 decembrie 2016, ora 15:00, pentru ședința de judecată din 30 ianuarie 2017, ora 14:00, pentru ședința de judecată din 24 octombrie 2019, ora 10:00, fiind recepționate contra semnătură avizele de recepție (f.d. 37,48, 178 Vol.I).

Totodată, la materialele dosarului este anexată și citația publică pentru ședința din 21 februarie 2018, ora 12:00 (f.d.85 Vol. I).

Prin urmare, reieșind din circumstanțele date, argumentul recurenților precum că nu au cunoscut despre examinarea procesului, este neîntemeiat și nejustificat. Iar, instanța de apel corect a constatat îndeplinirea procedurii de citare legală a pârâților de către instanța de fond.

Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena fiind persoane interesate în soluționarea acestui litigiu urmau să-și asume un rol activ și să se intereseze care este soluția luată de către instanță în cauza dată, iar în cazul în care nu este de acord, să exercite calea de atac în termenul stabilit de art. 362 din Codul de procedură civilă.

Colegiul menționează că, instanța de fond a respectat prevederile legale de citare a pârâților, fiind citați de către instanță la adresele existente în dosar, procedura de citare a fost legal îndeplinită în instanța de fond, cu respectarea art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

Ceea ce este obligatoriu, pentru instanța de judecată, a fost îndeplinit, prin expedierea citațiilor la adresa pârâților, cunoscută instanței.

Cu toate că corespondența expedită adresaților, la adresa mun. Chișinău, or. Codru str. Întovărășirii Pomicole a fost returnată instanței cu mențiunea nereclamat.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85).

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Alegațiile recurenților precum că semnăturile de pe avizele de recepție nu le aparțin, instanțe de recurs le consideră nejustificate și pur declarative.

La caz, recurenții nu au demonstrat nici o împrejurare serioasă care i-ar fi împiedicat să exercite calea de atac în termen, iar omiterea declarării apelului în termen din culpa părții, în consecință este o sancțiune, determinată de neglijența în îndeplinirea obligațiilor procesuale.

Astfel, dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubbings și alții împotriva Regatului Unit pct. 51 -52).

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiu reține că, pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Instanța conchide că, hotărârea instanței de fond a fost emisă la 26 noiembrie 2018, iar cererea de apel a fost depusă la 9 iunie 2020, peste aproximativ un an și șapte luni, timp în care apelații nu au manifestat nici un interes în propria cauza, deși au cunoscut că pe rolul Judecătoresei Chișinău, sediul Centru se examinează cauza civilă în care au calitate de pârâți.

Astfel, recurenții nu au adus niciun argument pentru care într-o perioadă atât de îndelungată nu au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond.

Cum în cauză recurenții nu au respectat dispoziții legale și nu au prezentat probe prin care să dovedească faptul că au fost împiedicat printr-o împrejurare mai presus de voința sa să declare apel în termen, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena.

În concluzie, Colegiul constată că instanța de apel a pronunțat o încheiere legală și temeinică, făcând o aplicare corectă a dispozițiilor art.369 alin.1) din Codul de procedură civilă și a art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Cu referire la argumentele recurenților privitor la data emiterii încheierii Colegiul menționează următoarele:

La 9 iunie 2020, în cadrul Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost înregistrată cererea de apel nemotivat depusă de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena (f.d. 199 Vol. I)

Potrivit fișei de repartizare, la 25 iunie 2020, ora 17:40, dosarul a fost repartizat judecătorului raportor Marina Anton (f. d. 203 Vol. I)

Ca urmare, instanța a emis o citație, prin care a chemat părțile pentru data de 2 iulie 2020, ora 12.00 (f. d. 205 Vol. I).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la data de 2 iulie 2020, ora 12:00 instanța de apel a examinat în ședință publică cerere de repunere în termen a apelului declarat de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena (f. d. 220-221 Vol. I).

Prin urmare, Colegiul reține că cererea de repunere în termen a apelului declarat de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena a fost examinată la data de 2 iulie 2020, iar indicarea în încheiere a datei de 25 iunie 2020, este o eroare tehnică, care poate fi corectă în temeiul art. 249 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească corectează greșelile sau omisiunile din hotărâre care țin de nume, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente. Problema corectării unor astfel de greșeli se soluționează în baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cererea de corectare a greșelilor sau a omisiunilor, fără citarea participanților la proces. Instanța care examinează problema corectării poate dispune citarea participanților pentru a se pronunța cu privire la temeiurile de corectare. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea corectării greșelilor.

Deci, nu poate fi acceptată critica recurenților precum că, cerere de repunere în termen a apelului a fost examinată la o altă dată decât cea fixă inițial de instanța de judecată, iar indicarea în încheierea a unei alte date, nu duce la ilegalitatea acesteia.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2020 este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena, reprezentați de avocatul Fediuc Valentin.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2020 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tarutin Anatolii împotriva lui Hudjeev Serghei și Hudjeev Elena cu privire la încasarea rentei anuale în mărime de 7 821,15 lei, începând cu data înregistrării acțiunii 05.09.2016; obligarea pârâților la stima de vecin, cu excluderea interzicerii de a se folosi de drumul de jos de folosință comună.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru